

Drammens Sportsfiskere

Vannmiljøutvalget

Årsberetning 2021

Følgende styre ble valgt i 2021:

Petter Øijord (leder)

John Tollefsen (sekretær)

Borgar Pedersen/Eigil Jensen (kasserere)

Øvrige medlemmer:

Øivind Juul Nilsen

Bjørn Gulliksen har bidratt på en del møter og befaringer.

Innledning

Vannmiljøutvalget har hatt et aktivt år på tross av en del vanskeligheter i forbindelse med møter, seminarer og konferanser som følge av koronaviruset. Vi har hatt nettbaserte møter og telefonmøter i tillegg til fysiske møter. Utvalget har mange verdifulle forbindelser som støtter oss og som vi samarbeider med. Blant dem er det ganske nyopprettede Drammen Friluftsforum som gjør en fin innsats på flere områder. Vi er noe bekymret over liten respons og mangel på svar fra enkelte offentlige instanser, selv om vi har mange gode forbindelser i den retningen.

Vannmiljøutvalget samarbeider med alle arbeidsgrupper i DS-Fiskestell om overvåking og restaurering av vann og vassdrag i Finnemarka.

Vannmiljøutvalget bidrar spesielt med fiskeoppsyn og kultivering i Drammen kommunes del av Finnemarka, slik kommunegrensen var frem til 2020.

Vannmiljøutvalget har Drammenselva og Drammensfjorden med tilførselsbekker som arbeidsområde. I tillegg engasjerer utvalget seg i forurensnings- og utbyggingssaker i Drammen og nærliggende kommuner, blant annet i Lier.

Holmen i Drammen

Vi har fått svar på vår klage til Statsforvalteren angående utfylling av Holmen, og ingen av våre innvendinger ble tatt hensyn til. Svarene fra Statsforvalteren og Drammen Havn er verdiløse da de kun inneholder påstander uten at noe av det blir dokumentert. Det som er mest overraskende er at Statsforvalteren overhodet ikke bryr seg om økt flomfare ved samtidig stormflo, nedbørsflom, og

havnivåstigning. Siden NVE ikke svarte på den første høringen, brukes det som bevis på at dette ikke vil være et problem.

Holmen i Drammen. Foto: Borgar Pedersen

Drammensfjorden og Drammenselva

Vannmiljøutvalget fikk etter søknad tildelt kr. 50.000 fra Statsforvalteren i Oslo og Viken til miljøundersøkelser og overvåking av Drammensfjorden og Drammenselva. I tillegg fikk vi fra Eidos Eiendomsutvikling AS innvilget kr. 10.000 til det samme formålet. Vi er takknemlige for disse viktige bidragene.

Kjøsterudbekken

Vi telte ørret i Kjøsterudbekken i tre omganger i september og oktober: fra Rosen til kulpen nederst i kirkegården, fra kulpen til den øverste brua i kirkegården, og fra brua til flaberget. Det regnet en del etter tellingen i slutten av september slik at det var god vannføring i oktober under den andre og tredje tellingen, mens det var svært lite vann i bekken i september.

Lengde [cm]	Antall
5-10	15
11-15	68
16-20	13
21-25	3

Resultat av telling av ørret i Kjøsterudbekken

Vi fanget til sammen 99 stk. småørret på strekningen fra Rosenkrantz gate og opp til øvre kulp under flaberget. Fisken står stort sett jevnt fordelt hele veien, mest i kulper. På de restaurert områdene på kirkegården hvor kulpene ble fylt opp av steinmasser under flommene i 2012 og 2015 var det mindre tetthet av småørret. Mangel på kantvegetasjon bidrar i tillegg til å holde fisketettheten nede.

Det var kun et mindre antall ørretunger (0+), maksimalt 15 stk. som kan ha vært født i år. De fleste av disse var 7-8 cm lange. Liten vannføring fra Gamledammen i perioder, særlig i kombinasjon med frost er den sannsynlige årsaken til liten overlevelse av yngel.

På strekningen fra den nederste store kulpen på kirkegården og oppover, var det svært liten vannføring i slutten av september, men det viser seg at ørreten overlever i små kulper. Vi fant ingen sjøørret og vi anser samtlige ørret vi telte som stedegen bekkeørret. Dette viser at sjøørreten ikke klarer å vandre fra elva, gjennom røret, opp meanderdalen og videre oppover bekken.

Via lokale kontakter har vi nå fått vite at noen av kommunens representanter for 3-4 år siden under en inspeksjon sto og vasset i en mengde sjøørret i bunnen av

en kum i røret under Travbanen! Dette er kjekt å få vite, siden vi i årtier har jobbet for å få sjørreten opp gjennom det 680 meter lange røret fra Drammenselva og til gyteområdene ovenfor Rosenkrantzgata. Vi har vært i samtaler med kommunen om å få til et felles prosjekt for å sikre at sjørreten får fri adkomst fra elva og gyteområdene under skogen. Terskelbygging i det 1,6 meter diameter store røret har vært planlagt, men ikke iverksatt fra kommunens side. Vi vil undersøke saken nærmere for å finne løsninger.

Problemstillingene med vannføringen i bekken fra Gamledammen og vassdraget ovenfor vil vi følge opp fremover som en egen sak.

Meanderløpet med en til dels ufremkommelig urskog. Foto: Borgar Pedersen

Foto: John Tollefsen

Bekken på kirkens område med og uten kulper med vann. Foto: Borgar Pedersen

En del av bekkens meanderløp er fylt opp med pukk. Foto: Borgar Pedersen

En stor kulp med nedfallstrær i bekkens øvre område. Foto: Borgar Pedersen

Store steiner og kulper er bra for småørreten: Foto: Borgar Pedersen

Bekkeørret på 24 cm fanget i øvre kulp. Foto: Borgar Pedersen

Kjøsterudbekken og utbygging av Travbanen

Drammen kommune har planer om at Travbanen skal erstattes med et friareal med en åpen bekk, idrettsplasser og et boligfelt. Kommunen har publisert Planforslag til uttalelsen om Kjøsterudbekken og Fagnotat om blågrønn struktur. Konsulentene, som Drammen kommune har engasjert, anbefaler ikke åpning av Kjøsterudbekken fra Rosenkrantz gate til Drammenselva.

Vi har våre egne meninger om dette da vi i mange år har gitt innspill om at Kjøsterudbekken må åpnes fra Rosenkrantz gate og ned til Drammenselva. I denne saken er det mange forskjellige interesser. All moderne forvaltning tilsier at bekken må åpnes, og at naturelementene med bekk/vann og grønn struktur får stor plass i det planlagte utbyggingsområdet.

Vårt viktigste poeng i denne saken er at gyte- og oppvekstmulighetene for sjøørreten i Kjøsterudbekken må gjenopprettes og at hele bekken må betraktes som ett sammenhengende økosystem. Det er nødvendig at et av Norges beste firmaer på naturrestaurering blir engasjert i denne helt sentrale oppgaven.

Det skal være et folkemøte i begynnelsen av 2022 om utbygging av Travbanen og VMU ønsker å delta med en presentasjon av bunnforholdene, spesielt kvikkleire, miljøgifter og annet avfall i dette området. Dessuten historikk om Kjøsterudbekken, resultat av våre fisketellinger i tillegg til vårt innspill om åpning og restaurering av bekken.

Den 16. november hadde Petter Øijord og Borgar Pedersen et møte med aksjonsgruppa «Redd Åssiden fra katastrofen». I dette møtet utvekslet vi nyttig informasjon. Vi la merke til at aksjonsgruppa hadde satt seg grundig inn i utbyggingsplanene og andre lokale forhold.

Den 19. november hadde Øijord og Pedersen et møte med kommunens planleggerne for utbyggingen på Travbanen – Aida Strand og Richard Nilsen på rådhuset. Vi orienterte om våre synspunkter hvor det viktigste er å restaurere bekkens økosystem med sjørretens gytevandring som det sentrale element. Deretter fikk vi en god orientering om planene fra kommunens side. Et hovedtema er sikring mot ras. Det er planlagt å legge bekken i et nytt rør med en diameter på 1,8 meter i hovedløpet. Saken skal ut på ny høring, og hvis det kommer «vesentlige innspill», kan det bli aktuelt med flere høringer.

Bekkerestaurering av utløpsbekken til Goliaten nord for Drammen

Vi ønsker å utføre tynnefiske av ørekyte i innløpsbekken, men vi har fortsatt ikke fått kjøretillatelse av kommunen og har derfor ikke kommet i gang med dette arbeidet.

Landfalltjern ved Drammen

Vi har i år ikke klart å gjennomføre undersøkelser av sik og ørret som planlagt.

Flåren ved Spiralen på Bragernesåsen

Vi har ikke mottatt svar fra Drammen kommune på våre innspill om det vi mener er parkifisering av Flåren.

Klopptjern i Lier og Drammen

Situasjonen er uforandret. Heller ikke i år har vannet, som passerer demningen, kommet mer enn 2-3 meter nedover det nye bekkeløpet som er kunstig anlagt ned mot inntaksdammen på Strøtvatn, og det er fortsatt usikkert om det vil bli en forbedring med åpning og restaurering.

Svarttjern i Lier og Drammen

Vannstanden ser ut til å stabilisert seg, men verken Drammen kommune eller Glitrevannverket er villig til å gjøre noe for å øke vannstanden til opprinnelig nivå.

Hvalsdammen i Lier og Drammen

John Tollefsen har fjernet steiner i gytebekken til Hvalsdammen for å gjøre det lettere for ørreten å gå opp bekken ved lav vannstand. Mange trær har falt over bekken og den har mange kulper. Selv om det ikke hadde regnet på lang tid, var det vann i kulpene og rennende vann mellom dem. De falne trærne gir god beskyttelse for fisken mot predatorer og kulpene gir mulighet for fisken å overleve tørke.

Myrebekken. Foto: John Tollefsen

Damtjern ved Lierskogen

Det er i løpet av året kommet opp et stort nytt industribygg ved Hølaløkka, mellom Damtjern og Bauhaus/Liertoppen. Det er positivt at bygget har store veggarealer dekket med solceller. Denne utbyggingen vil i tillegg til eksisterende industrianlegg i området føre til økt forurensende veitrafikk, noe som vil påvirke Damtjern. Det er behov for tettere oppfølging av Damtjern i årene fremover siden vannet og livet i vannet har vært utsatt for sterkt økologisk press i en årrekke.

Mating av endene i Damtjern vil føre til økt overgjødning i et vann som fra før har et belastet økosystem. Kommunen bør vurdere hvordan publikum bør informeres om dette.

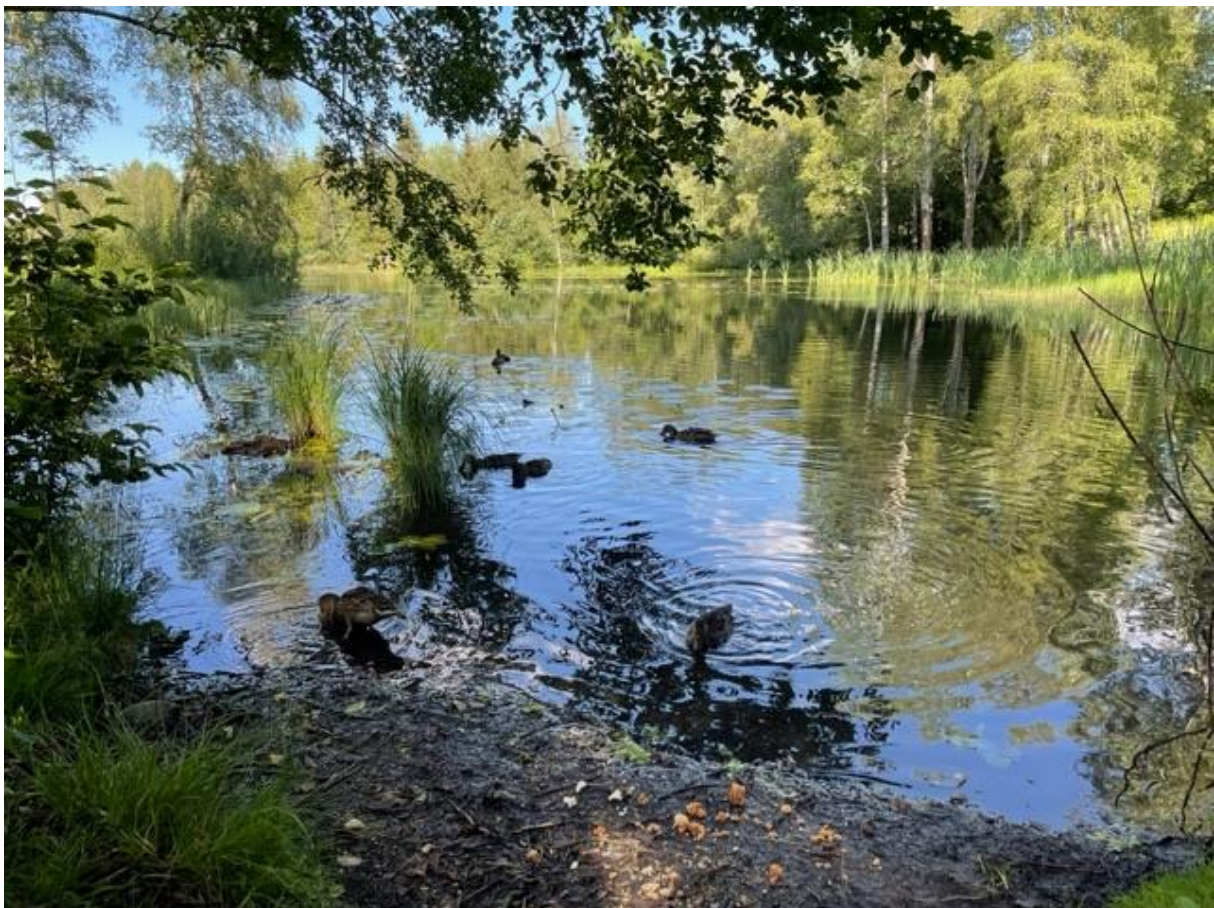

Foto: Borgar Pedersen

Kjennerdammen ved Liertoppen

Vi ser at det fortsatt dumpes svart snø i Kjennerdammen sammen med pukk fra parkeringsplassen på Liertoppen. Dette har pågått i mange år slik at dammen

gradvis fylles igjen og forurenses. Dette er den siste lille rest av Kjennertjernet som ble fylt igjen og gjort til parkeringsplass ved Liertoppen kjøpesenter. Deler av tjernet ble ifølge informerte kilder først «snikgjenfylt» nattetid med sprengstein fra da E18 ble anlagt.

Vi ønsker å redde og å restaurere dammen som er viktig for dyrelivet i området.

Kjennerdammen befinner seg i dag under snøhaugen. Foto: Borgar Pedersen

Gullaug i Lier

Vi har ikke vært med på nye aktiviteter vedrørende Gullaug i 2021.

Lierstranda, Gilhusbukta og Fjordbyen

I Gilhusbukta er det også i år gjort en stor innsats for å fjerne de siste restene med kreosot/PAH som lå igjen i mudderet på bunnen. Det var større mengder enn først antatt slik at miljøoppryddingen har tatt noe lenger tid enn planlagt. Til sammen vil det nå i denne siste runden ha blitt tatt opp og fjernet ca. 22 tonn kreosot. Disse arbeidene vil være avsluttet i januar 2022. Deretter vil den siste åpne delen av bukta bli fylt opp med masser etter godkjent prosedyre.

Siste åpne rest av Gilhusbukta sett mot nord: Foto: Borgar Pedersen

Den planlagte Fjordbyen på Lierstranda. Illustrasjon: Link Arkitektur/Eidos

Den 29. juni var Petter Øijord og Borgar Pedersen med representantene Thorgeir Finnerud og Geir Hagehaugen for Eidos på en befaring langs store deler av det planlagte utbyggingsområdet. Vi ble godt orientert om utbyggingsplanene og fikk anledning til å komme med innspill og til å stille spørsmål. Vi påpekte blant annet at det ikke vil kunne bli en bra Fjordby uten en økologisk velfungerende fjord.

Det foreløpige inntrykket er at det vil bli mye grønt med øyer og kanaler. En del kanaler kommer ikke frem på illustrasjonen. Vi ble blant annet forsikret om at vegetasjonen vil bli av stedefen type. Vi følger med på saken fremover, og har avtalt møter med Eidos hvor vi kan komme med flere innspill.

Som en del av utviklingen av Lierstranda og mot Drammen, er byggearbeidene for det nye sykehuset påbegynt. I dette området har det vært store forurensningsmessige utfordringer i grunnen, særlig hva gjelder PCB og PAH. Vi håper dette er tilstrekkelig tatt hånd om, og vi følger saken videre.

Vi er interessert i avløpsrensingen fra det nye sykehuset, noe vi også vil se nærmere på i sammenheng med planlagt nytt eller nye renseanlegg for Drammensområdet – inkludert Lier.

Påbegynt nytt sykehus på Brakerøya i Drammen. Foto: Borgar Pedersen

Lier kommune – Vannforskriften og Ren Drammensfjord-prosjektet

Miljødirektoratet har klassifisert indre Drammensfjord og nedre del av Drammenselva som rød tilstand¹ i forhold til nitrogen og oksygen. Dette er alvorlig. Opplysningene ble lagt frem av NIVAs representant på forskningsseminaret «Ny kunnskap om kyst- og ferskvann» hos Miljødirektoratet 11. november.

Forurensningene (gjødsel) kommer hovedsakelig fra landbruk og fra utilstrekkelige avløpsanlegg. Det vil kreves store tiltak for å rette på dette fremover.

Styremøter

Vi har hatt 7 styremøter.

Eksterne møter

Ingen.

¹ Miljødirektoratets veileder for miljøstandard

Foredrag

Ingen.

Kurs og seminarer med deltakelse fra Vannmiljøutvalget

Petter Øijord og Borgar Pedersen deltok på forskningsseminaret om «Ny kunnskap om kyst- og ferskvann» hos Miljødirektoratet i Oslo 10. og 11. november.

Andre arrangementer

Drammen Friluftforum arrangerte den 29. juni en båttur på Drammensfjorden med Sjøspeidernes skute Christiane. Turen gikk fra Drammen til Svelvik og tilbake i stille og fint vær. Deltakere fra flere medlemsforeninger og representanter fra Drammen kommune var med.

Hensikten med turen var å bli kjent med hverandre, med tanke på fremtidig samarbeid. Det ble servert god mat og drikke av en av foreningene. Borgar Pedersen representerte Drammens Sportsfiskere og Vannmiljøutvalget.

Skipperen holder stø kurs mot Drammen i solnedgangen. Foto: Borgar Pedersen

Korrespondanse

Svar fra Rådmannen angående fylling og dreneringsrør inntil Kjøsterudbekken den 3. februar. Vi fikk høre at de skulle se på det vi hadde beskrevet som lite gjennomtenkt for Kjøsterudbekken, men ingenting hadde skjedd under vår telling i slutten av september samme år.

«Innspill til Regional vannforvaltningsplan for Innlandet og Viken vannregion 2022-2027» til FNF Buskerud den 25. april.

Brev til Drammen kommune om planarbeidet om gjenåpning av Kjøsterudbekken den 17. november.

Høringssvar

Flisebekken den 7. april. Med tanke på de arbeidene som foregår i dette området, må vi gå ut fra at vårt høringssvar har ikke blitt tatt til følge.

Ny bybru den 7. april. En midlertidig gangbru bygges nå, men vi vet ingenting om vårt innspill har blitt fulgt, verken med arbeidene eller med utformingen av brua.

Vårt andre høringssvar om nytt renseanlegg i Lier den 14. november. Nylig har det vært et avisoppslag som beskrev at renseanlegget til Lier kommune kan bli utsatt i påvente av at Drammen kommune skal bygge et nytt renseanlegg.

Pressemeldinger

Ingen aktivitet.

Presseoppslag

Ingen.

Tyrifjorden

Vi har fått tips om forurensning fra en papptallerkenfabrikk med utslipp til Tyrifjorden. Vi ønsker å undersøke forholdet mellom innsjøørreten i Tyrifjorden og storørreten i indre Drammensfjord.